Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі.

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 22 (7352) | ЧАЦВЕР, 19 ЛЮТАГА | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

БРАТЫ І СЕСТРЫ, ПАРТЫЗАНЫ І ПАРТЫЗАНКІ, ЛЮДЗІ РОДНАЙ БЕЛАРУСІ!

НАША ГЕРАІЧНАЯ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ УСТУПІЛА НА РОДНУЮ БЕЛАРУСКУЮ ЗЯМЛЮ.

АДПОМСЦІМ НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІМ КАТАМ ЗА МАСАВЫЯ ЗАБОЙСТВЫ, ЗА РАЗБУРАНЫЯ І ЗРУЙНАВАНЫЯ НАШЫ ГАРАДЫ І СЕЛЫ, ЗА КРОЎ І СЛЁЗЫ НАШЫХ БРАТОЎ, ЖОНАК, МАТАК, СЕСТРАЎ І ДЗЯЦЕЙ. ЗА ДЗІКІ РАЗБОЙ, ГРАБЕЖНІЦТВА МІРНАГА НАСЕЛЬНІЦТВА, ЗА ЗНЯСЛАЎЛЕНУЮ ЧЭСЦЬ НАРОДА, ЗА ЗНІШЧЭННЕ ПОМНІКАЎ СТАРАЖЫТНАЙ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ КУЛЬТУРЫ, ЗА ЗНІШЧЭННЕ КУЛЬТУРНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ — ВОРАГ ПАВІНЕН РАСПЛАЦІЦЦА СВАЁЙ ЧОРНАЙ КРЫВЁЮ.

СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ! УСЕ СІЛЫ НА РАЗГРОМ ВОРАГА!

НЯХАЙ ЖЫВЕ СВАБОДНАЯ СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ!

БЕЛАРУСКІЯ ПАРТЫЗАНЫ! ТРУПАМІ ФАШЫСТАЎ УСЦЕЛЕМ НАШЫ ПАЛІ, ЛЯСЫ І ДАРОГІ!

Перасякаць шляхі адступлення ворага!

Пад ударамі слаўнай Чырвонай Арміі фашысцкія орды, зламаўшы галовы пад Масквой, адкатваюцца на захад. Шлях іх адступлення — гэта шлях крыжоў, спаленых і разгромленых іх машын і ўзбраення. Тысячы «праслаўленых» разбойнікаў назасёды пазбаўлены рыцарскага духу. Яны не ўцяклі ад вогненнага гневу і ўсёсакрушаючай нянавісці совецкага народа.

Смерць нямецкім акупантам! Поўны разгром гітлераўскай грабарміі! Вось кліч, які натхняе і вядзе нас на бязлітасную расправу з фашысцкім звяр'ём. Чырвоная Армія, увесь совецкі народ поўны рашымасці выканаць наказ вялікага Сталіна — знішчыць усіх да аднаго нямецкіх захопнікаў.

За зруйнаваныя гарады і спаленыя сёлы, за зверствы над мірным насельніцтвам спаўна атрымаюць адплату паганыя гітлераўцы. Іх чорнай, бруднай крывёю арасім мы нашы змучаныя гоні, іх касцямі ўсцелем долы нашай зняволенай, але непакоранай зямлі.

Родныя браты і сёстры-беларусы! Мужныя і адважныя нашы партызаны! Перасякайце ўсе шляхі адступлення гітлераўскай грабарміі, не давайце ёй жыцця ні ўдзень, ні ўночы. Пераразайце чыгункі, узрывайце масты, пускайце пад адкос эшалоны з баявым снаражэннем і награбленым дабром. Пераразайце ўсе шасейныя дарогі, рабіце на іх завалы, ямы, мініруйце іх. Знішчайце ахову важных аб'ектаў, падпільноўвайце і забівайце фашысцкіх салдат і афіцэраў. Смела, бясстрашна нападайце на варожыя штабы, на вузлы сувязі, аэрадромы, паліце самалёты, гаручае, машыны, павозкі. Захоплівайце тэхніку ворага і паварочвайце яе супроць яго-ж. Сабакам сабачая смерць! Хай святая нянавісць народная спапяліць карычневую чуму, прынесеную бандытам Гітлерам на нашу родную зямлю.

Хай пачуюць наш кліч усе працоўныя нашай дарагой Беларусі. Мы заклікаем вас, браты, ўсямерна дапамагаць партызанскім атрадам, уздзельнічаць на рашучы бой з ворагам. Трэба хаваць, закапваць у лясах маёмасць, выганяць жывёлу, захоўваць рэчы хатняга ужытку. Нічога не даваць ворагу. Дабіваць яго і не выпускаць жывым з нашай зямлі.

Смерць нямецкім акупантам!
Няхай жыве наша перамога!

На фронтах Айчыннай вайны

З ПАВЕДАМЛЕННЯЎ СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО.

За час з 16 па 19 лютага нашы войскі вялі наступальныя баі супроць нямецка-фашысцкіх войск, наносячы ворагу цяжкія страты ў тэхніцы і жывой сіле. Нашы войскі зноў прасунуліся наперад і вызвалілі рад населёных пунктаў.

За час з 15 па 18 лютага знішчана 69 нямецкіх самалётаў. Нашы страты за гэты-ж час — 26 самалётаў.

Пад Масквой збіта 5 нямецкіх самалётаў.

ЗА АДЗІН ДЗЕНЬ БАЁЎ

За адзін дзень баёў артылерысты аднаго з участкаў Паўднёва-Заходняга фронта падавілі 10 гармат, 12 кулямётаў, 10 мінамётаў і знішчылі 4 танкі, 3 гарматы, 9 станкавых кулямётаў, 11 мінамётаў, разбурылі 21 Дзот ворага. Артылерыйскім агнём знішчана не менш 800 нямецкіх салдат і афіцэраў.

ВЫЗВАЛІЛІ 40 НАСЯЛЁНЫХ ПУНКТАЎ

Нашы коннікі пад камандаваннем тав. Гусева (Паўночна-Заходні фронт) за апошнія дні вызвалілі ад немцаў 40 насялёных пунктаў. Вораг панёс вялікія страты.

Толькі ў баях за два насялёныя пункты нашы байцы разгромілі штаб нямецкага пяхотнага палка, захапілі тры гарматы, 19 мінамётаў, 23 аўтамашыны, 1 радыёстанцыю і знішчылі звыш 500 нямецкіх салдат і афіцэраў.

ТРАФЕІ АДНОЙ ЧАСЦІ.

Байцы адной гвардзейскай мотастралковай часці (Заходні фронт), выбіўшы праціўніка з сяла Захарава, захапілі 8 варожых гармат, 6 мінамётаў, 10 кулямётаў, 450 вінтовак, 70 тысяч патронаў, 150 скрынак мін, 1.000 ракет і другія трафеі. Гітлераўцы панеслі вялікія страты.

На другім участку часць пад камандаваннем тав. Тэрэнцева ў баю за вёску П. знішчыла да 160 варожых салдат і афіцэраў. Група разведчыкаў гэтай часці захапіла ў палон трох і знішчыла 25 варожых салдат.

ЗНІШЧЫЛІ 1.200 ГІТЛЕРАЎЦАЎ

У час апошніх баёў з праціўнікам часць пад камандаваннем тав. Міхаліцына захапіла 14 нямецкіх танкаў, 19 гармат, 16 мінамётаў, 3 радыёстанцыі, 500 вінтовак, 5.650 снарадаў, 1.825 гранат, 1.460 мін, 254.200 патронаў і шмат іншых трафеяў. Вораг страціў забітымі 1.200 салдат і афіцэраў.

Смаленскія партызаны

Бязлітасна знішчае гітлераўскіх захопнікаў атрад смаленскіх партызан пад камандаваннем тав. В. Нядаўна партызанскі атрад арганізаваў засаду на шляху ля сяла, куды бесперапынна прыбывалі нямецкія салдаты. Замініраваўшы асобныя участкі дарогі, партызаны кулямётным і ружэйным агнём сустрэлі падыходзіўшую калону нямецкай пяхоты. На дарозе засталося многа варожых трупаў. 13 падвод з ваеннай маёмасцю партызаны забралі з сабой.

Толькі ў некалькіх баях з нямецка-фашысцкімі акупантамі партызанскі атрад тав. В. знішчыў 149 нямецкіх салдат, 9 афіцэраў, 5 аўтамашын, 3 аўтацыстэрны з бензінам, захапіў 31 вінтоўку, 2 кулямёты, 4 аўтаматы. У тылу праціўніка партызаны ўзарвалі 19 мастоў.

РАСПЛАТА

МІХАСЬ МАШАРА

Ідзём наперад мы з няспынным боем,
Што крок—бліжэй, радзіма, да цябе.
У сэрцы радасць і трывогу тоім
І хочам адгадаць спаткання дзень.

У думках—вобраз родных папялішчаў.
Чаргой пытанні чорныя паўзуць—
Што знойдзем мы?
Чаго фашыст не знішчыў?
І раны ўсе ці хутка зажывуць?

Ці выйдуць дзеці з сінімі вачамі,
Спаткаць бацькоў з аснежаных дарог?
А мо магілы стрэнуць нас радамі,
Дзе быў калісьці бацькаўскі парог.
Але не час на сум,—
мы сёння у дазоры.

За смерць дзяцей,
за папялішчы хат
Здрыгнецца свет,
ярчэй успыхнуць зоры
Ад помсты той, што атрымае кат.

Нявінная,
святая кроў радзімы,
Магілы родныя сясцёр, братоў,
Клянёмся —
Іх мы не абыйдзем міма,
Адпомсцім ворагу
за здзек і кроў.

Расплаты меч вісіць ужо над катам,
Няма ратунку ворагу нідзе.
За боль, за кроў зямлі усёй—адплату
Спаўна ён атрымае ў гэты дзень.

Партызаны—Героі Совецкага Саюза

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 16 лютага 1942 года за адвагу і геройства, праяўленыя ў партызанскай барацьбе ў тылу супроць нямецкіх захопнікаў прысвоена званне **Героя Совецкага Саюза** з уручэннем ордэна Леніна і медалі «Залатая Звязда»: Гур'янаву Міхаілу Аляксеевічу, Космодзем'янскай Зоі Анатольеўне і Кузіну Ільі Нікалаевічу.

УЗНАГАРОДЖАННЕ ПАРТЫЗАН

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 16 лютага 1942 года за доблесць і мужнасць, праяўленыя ў партызанскай барацьбе ў тылу супроць нямецкіх захопнікаў узнагароджаны ордэнам Леніна — 11 чалавек, ордэнам «Чырвонага Сцягу»—55 чалавек, ордэнам «Чырвонай Звязды»—100 чалавек, ордэнам «Знак Пачота»—28 чалавек, медаллю «За адвагу»—46 чалавек і медаллю «За баявыя заслугі» — 57 чалавек.

СЛАЎНЫЯ СПРАВЫ АБАРОНЦАЎ ЛЕНІНГРАДА

З кожным днём узмацняецца баявая актыўнасць нашых падраздзяленняў. На адным з участкаў фронта нашы байцы знішчылі каля 500 салдат і афіцэраў праціўніка. За адзін дзень энская часць знішчыла 18 нямецкіх гармат, 27 цяжкіх кулямётаў, разбурыла 19 Дзотаў, 7 Дотаў, 3 наглядальныя пункты, 32 бліндажы. Захоплены трафеі.

У адным з апошніх баёў падраздзяленне старшага лейтэнанта Асіпенка захапіла 3 Дзоты, знішчыўшы звыш 50 гітлераўцаў. Лейтэнант Асіпенка натхняў байцоў асабістым прыкладам.

ЗВЕРСТВЫ НЕМЦАЎ У ДАНБАСЕ

З упартымі баямі прасоўваючыся наперад, нашы часці вызвалілі ад фашысцкіх захопнікаў рад вёсак і сёлаў. Тры месяцы стаялі тут немцы.

У глыбокім яры, каля паселішча Голая Даліна, ляжаць дзесяткі трупаў расстраляных. Сярод іх многа жанчын. У гэтай вёсцы арудавалі бандыты з гестапо.

У сяле Хрысцішча нямецкі салдат, уварваўшыся ў хату, згвалціў калгасніцу Дар'ю Шарабанаву. У сяле Прыволле фашысты схапілі старога калгаснага актывіста Антона Панамарэнка і яго сына Паўла, прывялі іх у двор да здрадніка Ігната Чайненка і пасля здзекаў павесілі старога. Паўла Панамарэнка яны раздзелі, голага збілі і пакінулі на марозе.

НІ АДЗІН ФАШЫСЦКІ БАНДЫТ НЕ ЎЦЯЧЭ АД НАРОДНАЙ ПОМСТЫ

Адчай нямецкіх салдат

Вось вытрымкі з пісьма ефрэйтара 489 палка, 269 нямецкай пяхотнай дывізіі, забітага на Ленінградскім фронце:

«11 студзеня 1942 года... Ты не можаш сабе ўявіць, што нам давялося перажыць за апошнія шэсць тыдняў. Аб гэтым нават пісаць нельга — ты проста скажаш, што я хлушу. Увесь час мы былі ў лясах, а рускія заўсёды сядзелі ў нас на шыі. Да таго-ж гэты страшэнны холад, што кожны дзень замярзаюць нашы салдаты. У мяне таксама абмарожана рука і ногі, і я чакаю толькі таго дня, калі са мною таксама будзе пакончана. Нас, радыстаў, асталося толькі двое, а ўсе астатнія знаходзяцца ў шпіталі.

Ужо шэсць тыдняў мы не атрымоўвалі ні чыстай бялізны, ні добрай стравы. У калядныя дні мы былі ў акружэнні ў рускіх і толькі пры дапамозе танкаў удалося ўцячы. Адносна Расіі мы цяжка прапічыліся...

Але ўсё гэта было-б не так страшна, калі-б толькі ведаць, што некалі прыдзе канец. Але хто ведае, колькі яшчэ часу будзе цягнуцца гэтая вайна ў кустах. Ва ўсякім выпадку рускія ніколі не капітуліруюць... На нашы абозы заўсёды нападаюць партызаны... Цела страшэнна чэшацца. Нямецкага салдата без вошай цяпер у Расіі няма...»

ЗБЯНТЭЖАНАСЦЬ І РАЗГУБЛЕНАСЦЬ АДСТУПАЮЧЫХ НЯМЕЦКІХ ЧАСЦЕЙ.

Палонны салдат 5 роты, 506 палка, 291 нямецкай пяхотнай дывізіі Альфрэд Фортанц расказаў:

«У сувязі з адступленнем нямецкіх войск усюды адчуваецца разгубленасць, пануе неразбярыха. Загады паступаюць самыя супярэчныя, камандзіры не ведаюць, што рабіць. Наш полк увесь час у баях. Мы сыходзім крывёю.

З кастрычніка наша рота атрымала рад падмацаванняў і страціла 250 чалавек. Салдаты рады атрымаць так званы «Хейматшусс» — выстрал на радзіму», гэта значыць лёгкае раненне. Салдаты перадаюць адзін другому наступную заяву камандзіра 6 роты лейтэнанта Кау, зробленую ім маёру: «Бессэнсова прадаўжаць вайну, маючы такія страты».

Жыхары вызваленай вёскі гутарaць з чырвонаармейцамі.

Па Савецкаму Саюзу

18 ТАНКАЎ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

МАСКВА. 18 танкаў адрамантавалі і перадалі як свой падарунак Чырвонай Арміі маладыя рабочыя энскага завода.

Да 24 гадавіны Чырвонай Арміі рабочыя абавязаліся адрамантаваць яшчэ тры танкі.

БОЛЬШ ВУГАЛЮ КРАІНЕ

НОВАСІБІРСК. На прадпрыемствах Новасібірска, Кемерава цэхі і брыгады сталі на стаханаўскую вахту імені 24 гадавіны Чырвонай Арміі.

Прыклад самаадданай працы паказаў забойшчык стаханавец шахты «Цэнтральная» тав. Сысцераў. Працуючы адбойным малатком, ён выканаў зменнае заданне па здабычы вугалю на 1000 проц., даўшы за змену каля 6 чыгуначных вагонаў вугалю.

АДНАЎЛЕННЕ ТІХВІНА

Мінула два месяцы з дня вызвалення Тіхвіна ад нямецкіх захопнікаў.

За гэты час у горадзе адноўлена каля 300 будынкаў, наладжана сувязь, пушчана ў эксплаатацыю тэлефонная станцыя, пачаў працаваць гарадскі радыётрансляцыйны вузел. Днямі ўстановы і прадпрыемствы атрымалі электрычнае асвятленне.

НА АБАРОНУ РАДЗІМЫ

ЧКАЛАЎ. Працоўныя горада адлічылі ў фонд абароны краіны 22,5 млн. рублёў.

Шырокі размах набыў у горадзе збор металалому. За шэсць месяцаў вайны працоўныя сабралі 6.450 тон лому чорнага металу і 382 тоны каляровага металу.

СКАРАСНЫМІ МЕТАДАМІ

БУГУРУСЛАН. Скарасным метадамі бураць нафтавыя скважыны стаханаўцы трэста «Бугурусланнафты», стаўшыя на абаронную вахту.

Нягледзячы на суровыя маразы, брыгада майстра тав. Бузулукскага прайшла скважыну за 10 дзён.

СПАБОРНІЦТВА ДВУХ КАМБІНАТАЎ

МАГНІТАГОРСК. Калектыў Кузнецкага металургічнага камбіната звярнуўся да металургаў і гарнякоў Магнітагорска з прапановай аднавіць традыцыйнае спаборніцтва паміж двума гігантамі цяжкай індустрыі.

Магнітагорцы прынялі выклік.

ФІЛЬМ «РАЗГРОМ НЯМЕЦКІХ ВОЙСК ПАД МАСКВОЙ»

Ва ўсіх гарадах Савецкага Саюза з вялікім поспехам ідзе новы вялікі дакументальны фільм «Разгром нямецкіх войск пад Масквой».

Тэлеграмы з-за граніцы

ЗАЯВА РУЗВЕЛЬТА АБ ВЫЗНАЧЭННІ НОВАЙ ПАЗЫКІ САВЕЦКАМУ САЮЗУ

ВАШЫНГТОН. 17 лютага на прэс-канферэнцыі Рузвельт заявіў, што першая пазыка Савецкаму Саюзу на аснове закона аб перадачы ў пазыку або ў арэнду ўзбраення поўнасцю размеркавана і, натуральна, неабходна дадатковая пазыка, каб забяспечыць бесперапынны паток ваенных матэрыялаў у Расію. Рузвельт указаў, што мінулай восенню было дасягнута пагадненне аб адпраўцы пэўнай колькасці ваенных матэрыялаў у Расію ў пэўны тэрмін. Дастаўка гэтых матэрыялаў, заявіў далей Рузвельт, да некаторай ступені адставала ад плана на працягу снежня і студзеня, але да 1 сакавіка ЗША даб'юцца забеспячэння гэтых паставак па плану.

ПРЫЗНАННІ НЯМЕЦКАЙ ГАЗЕТЫ

СТАКГОЛЬМ. У германскай газеце «Гамбургер Фрэмтэн Блат» надрукаваны артыкул старшага лейтэнанта германскай арміі Блюта, у якім ён апісвае адзін з баёў на савецка-германскім фронце.

«Мы вельмі заклапочаны, — піша Блют,—думкамі аб будучым. Нашы страты вялікія. Усе салдаты змучаны. Нашы часці на перадавых пазіцыях моцна знясілены. Раніцай пачынаецца пекла, якое прадаўжаецца ўвесь дзень. Савецкія войскі атакуюць нас. А ўпоўдзень сіла часцей правага фланга пpыходзіць к канцу. Яны панеслі цяжкія страты ад савецкіх мінамётаў, супроцьтанкавых і цяжкіх гармат. Апошнія салдаты адступаюць да штаба. Наша пазіцыя агаляецца на адлегласці ў 600 метраў. Мы не можам накіраваць туды рэзервную часць, бо не можам устанавіць з ёю сувязі. Нашы пасыльныя, якія імкнуцца прабрацца, гінуць на нашых вачах адзін за другім ад савецкіх мінамётаў. На пазіцыі застаецца невялікая часць. Сувязі з тылам у нас няма. Заўтра раніцай зноў пачнецца тое-ж пекла».

НЯМЕЦКІЯ АКУПАНТЫ «РАСЧАРАВАНЫ» УКРАІНЦАМІ.

СТАКГОЛЬМ. Газета «Кракауер цэйтунг» вымушана прызнаць, што ўкраінскі народ у часова акупіраваных гітлераўцамі раёнах Украінскай ССР ствараe немагчымыя ўмовы існавання гітлераўскім канібалам.

«Паводзіны ўкраінскага народа,— піша газета,—нас расчаравалі. Украінцы не хочуць нічога рабіць без строгага загаду германскіх улад».

Далей газета прызнае, што гітлераўцы не змаглі, за рэдкімі выключэннямі, знайсці жадаючых заняць пасады «бургамістраў» і вымушаны прывозіць чыноўнікаў і паліцэйскіх з Германіі.

48-ГАДЗІННЫ БОЙ ЮГАСЛАЎСКІХ ПАРТЫЗАН З НЕМЦАМІ.

ЛОНДАН. Стамбульскі карэспандэнт газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што днямі паміж югаслаўскімі партызанамі і нямецкімі акупантамі ў прадмесці горада Лебанэ адбыўся 48-гадзінны бой, у якім немцы страцілі 180 чалавек.

Адзначаецца ажыўленне партызанскіх дзеянняў у паўднёвай і паўднёва-усходняй частках Югаславіі.

ВЕРНАЯ ДАЧКА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Яна была заўсёды жыццярадасная і энергічная. Яна любіла быць на людзях, быць ў атмасферы вясёласці. Вырасла яна ўжо ў савецкія годы і маладосць яе не бачыла змрочных часоў старога свету, калі чалавек прыходзіў у жыццё з страшнымі думкамі: дзе знайсці месца ў жыцці, і як пражыць на свеце. Свае жыццёвай долі Шура Луковіна-Грыбкова не шукала. Ясная доля была знойдзена і дадзена рэвалюцыяй. Шурына маладосць была светлай маладосцю, нішто не абмяжоўвала яе шчырых і ўзвышаных парываў.

Шура вучылася ў мастацкім вучылішчы, яна была комсамолкай, яна любіла працу. Усё, за што яна бралася, даводзілася да канца старанна і дасціпна.

Добра было жыць і працаваць у мілай вольнай радзіме!

Калі пачалася вайна, Шура пайшла працаваць на фабрыку. Трэба было замяніць людзей, якія пайшлі на фронт. Пайшоў на фронт і Шурын брат. Шура пісала пісьмы брату, і самой ёй здавалася, што яна, комсамолка, студэнтка, працуючы на фабрыцы, усё-жа занадта мала робіць для радзімы ў часы цяжкай і вялікай Айчыннай вайны. Такая гэта была натура — благародная, скромная савецкай дзяўчыны. Яна была патрабавальнай да сябе — гэтая чыстая душа. І вось яна піша заяву:

«...Прашу пасланць мяне ў Дзеючую Армію».

Так склаўся невялікі атрад з 8 чалавек маладзі, які перайшоў лінію фронта і накіраваўся на баявую работу ў варожы тыл. У гэтым атрадзе была Шура і яе падруга-студэнтка таго-ж мастацкага вучылішча Жэня Палтаўская.

Каля горада Валакаламска атрад наткнуўся на нямецкую засаду. Немцаў было ў многа разоў больш, але 8 смельчакоў пачалі бой. Біліся да апошняга патрона. Двое былі раненыя.

Пачыналася раніца. За асеннімі туманамі адчувалася сонца. Нямецкія аўтаматчыкі выклікалі падмацаванне і абкружылі 8 герояў. Павялі ў Валакаламск.

Іх дапытваў генерал. Усякімі спосабамі ён стараўся выпытаць у Шуры хто яны — ўсе 8 чалавек. Спосабамі хітрага шэльмы і бессардэчнага ката, ён стараўся выпытаць пра чырвонаармейскія часці, пра ўзбраенне. Страшны допыт цягнуўся доўга і Шура вытрымала. Яна не сказала ні слова. Разам з усімі яе павялі страляць.

Сваю апошнюю дарогу да страшнага месца пакутнай смерці ад рук гітлераўскіх забойцаў Шура прайшла, абняўшыся з сваёй падругай Жэняй Палтаўскай. Думаючы аб жыцці і Радзіме, маладыя героі цвёрда прышлі на месца і ў апошнюю сваю хвіліну, прабітыя ўжо кулямі катаў, знайшлі ў сабе сілы крыкнуць:

— Няхай жыве наша Радзіма!

— Смерць нямецкім катам!

І памёрлі пад кулямі. Іхнія трупы немцы павесілі. Чырвонаармейцы, заняўшы горад Валакаламск, знялі іх з шыбеніцы і пахавалі маладых герояў з воінскімі почасцямі.

Так загінулі ад рук подлых нямецкіх акупантаў 8 герояў. Так аддала сваё маладое жыццё за Радзіму слаўная дачка беларускага народа, яго гордасць і слава, Аляксандра Луковіна-Грыбкова.

Кузьма ЧОРНЫ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ